

Begäran om utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av lagstiftningen gällande Folkpensionsanstaltens informationsutbyte

Inledning

Social- och hälsovårdsministeriet begär ert utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till ändring av lagstiftningen gällande Folkpensionsanstaltens informationsutbyte.

Bakgrund

I överensstämmelse med statsminister Petteri Orpos regeringsprogram har regeringen som mål att förebygga missbruk av social trygghet och minska felaktiga utbetalningar av sociala förmåner samt att främja informationsutbytet mellan Folkpensionsanstalten och andra myndigheter och att främja Folkpensionsanstaltens rätt till information. Genom reformen eftersträvas också besparingar i de offentliga finanserna.

Målsättningar

I överensstämmelse med regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpos regering är målet med propositionen att kunduppgifter ska röra sig elektroniskt och säkert. Målet är att förbättra bestämmelserna om rätt att få och lämna ut uppgifter så att Folkpensionsanstalten får en sådan uppfattning den behöver om en persons situation. Syftet är att med hjälp av informationsutbytet förhindra och avslöja missbruk av förmåner och minska felaktiga utbetalningar.

Målet med propositionsutkastet är att göra det möjligt att på ett informationssäkert sätt förmedla uppgifter om förmånssökandenas konton till Folkpensionsanstalten. För närvarande förmedlas uppgifterna till Folkpensionsanstalten antingen av den som ansöker om förmånen själv eller via e-post direkt från penninginstituten. Enligt förslaget ska Folkpensionsanstalten under vissa förutsättningar kunna begära uppgifter genom en specificerad begäran till övervakningssystemet för bank- och betalkonton. Den som ansöker om förmån ska dock i fråga om känsliga kontotransaktionsuppgifter kunna förbjuda att en förfrågan görs. Om sökanden utnyttjar sin förbuds rätt, ska han eller hon själv lämna in kontoutdragen till Folkpensionsanstalten. Att det görs möjligt att begära uppgifter om bank- och betalkonton innebär inte att behandlingen av dessa utvidgas vid Folkpensionsanstalten. Avsikten är att Folkpensionsanstalten ska behandla dessa uppgifter i samma situationer

som för närvarande. Målet med att ta i bruk förfrågningar om bank- och betalkonton är att förebygga bedrägeribrott som gäller förmåner samt minska antalet förfalskningsbrott. Målet är också att tillgodose dataskyddet i Folkpensionsanstaltens begäranden om uppgifter från penninginstitut. Vidare är strävan att underlätta sökandenas uträttande av ärenden och effektivisera Folkpensionsanstaltens uppgifter.

Syftet med propositionen är också att ingripa i missbruk av reseersättningar som betalas av Folkpensionsanstalten. Det föreslås att Folkpensionsanstalten ska ha rätt att lämna ut uppgifter till en beställningscentral som sköter samordning av resor i fråga om sådana försäkrade vars reseersättning inte betalas som direktersättning. Det föreslagna utlämnandet av uppgifter ska gälla situationer där rätten till direktersättning begränsas på grund av upprepat missbruk.

Målet är dessutom att förbättra Folkpensionsanstaltens rätt att få uppgifter vid behandling av misstanke om missbruk i fråga om räkningar som ska beaktas i det grundläggande utkomststødet. Det föreslås att Folkpensionsanstalten vid misstanke om missbruk ska ha rätt att begära uppgifter direkt av faktureraren.

Vidare är målet att precisera förmånssökandens skyldighet att lämna uppgifter och anmälningsskyldighet. Det föreslås att paragrafen om sökandens anmälningsskyldighet i lagen om utkomststöd ändras så att personen på ett tydligare sätt förpliktas att lämna de utredningar som behövs för att konstatera separata ekonomier och vistelseort. I samband med ändringen betonas också Folkpensionsanstaltens utredningsskyldighet.

Det föreslås också att Folkpensionsanstalten via Kanta-tjänstens informationsförmedlings- och förfrågningsservice ska kunna få sådana läkarutlåtanden och intyg som behövs som bilagor vid förmånsbehandlingen. En smidigare användning av informationsförmedlings- och förfrågningsservicen påskyndar åtkomsten till information och förbättrar informationssäkerheten. Dessutom blir uträttandet av ärenden smidigare för både enskilda kunder och arbetsgivarkunder. För att målet ska uppnås föreslås det att rätten att få uppgifter enligt sjukförsäkringslagen preciseras.

Svarsanvisningar för mottagare

Vi ber er lämna in ert utlåtande i tjänsten utlåtande.fi. Utlåtandet behöver inte skickas separat per e-post eller post. För att kunna lämna ett utlåtande måste den som svarar registrera sig och logga in i tjänsten Utlåtande.fi. Närmare anvisningar om hur tjänsten används finns på webbplatsen Utlåtande.fi under fliken Anvisningar > Bruksanvisningar. Stöd för användningen av tjänsten kan begäras på adressen lausuntopalvelu.om@gov.fi.

Om ni inte kan lämna ert utlåtande i tjänsten Utlåtande.fi kan det också sändas per e-post till adressen kirjaamo.stm@gov.fi eller per brev till adressen Social- och hälsovårdsministeriet, PB 33, 00023 STATSRÅDET. Ange ärendenumret VN/17391/2025 som referens för utlåtandet.

Vi ber dock de ministerier som använder VAHVA att föra in utlåtandet direkt under ärende VN/17391/2025 i VAHVA.

Även andra än de som nämns i sändlistan kan lämna ett utlåtande.

Alla utlåtanden är offentliga. Utlåtandena publiceras på ministeriets projektsida med undantag för sådana utlåtanden av privatpersoner som sänts direkt till ministeriets registratorskontor. Ministeriets begäran om utlåtande med tillhörande bilagor finns på webbplatsen <https://stm.fi/sv/begaran-om-utlatande>.

Tidtabell

Vi ber er lämna in utlåtanden senast den 28 januari 2026.

Beredare

Mer information:

Teija Hautera, specialsakkunnig, tfn 0295 163 383, fornamn.efternamn@gov.fi

Länkar:

<https://stm.fi/hanke?tunnus=STM061:00/2025>

Bilagor:

[Hallituksen esityksen luonnos.pdf](#)

[Propositionens huvudsakliga innehåll och lagförslag.pdf](#)

Sändlista:

Akaan kaupunki
Akava
Alajärven kaupunki
Alavieskan kunta
Alavuden kaupunki
Amnesty International Suomen osasto
Asikkalan kunta
Askolan kunta
Auran kunta
Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia
Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten kehittämis- ja hallintokeskus (KEHA-keskus)
Elinkeinoelämän keskusliitto EK
Eläketurvakeskus
Enonkosken kunta
Enontekiön kunta
Espoon kaupunki - Esbo stad
Etelä-Karjalan hyvinvointialue
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue

Etelä-Savon hyvinvointialue
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Eurajoen kunta
Euran kunta
Evijärven kunta
Finanssiala ry
Finanssivalvonta
FINE Vakuutus- ja rahoitusneuvonta
Finlands Svenska Skolungdomsförbund rf
Forssan kaupunki
Haapajärven kaupunki
Haapaveden kaupunki
Hailuodon kunta
Halsuan kunta
Haminan kaupunki
Hangon kaupunki - Hangö stad
Hankasalmen kunta
Harjavallan kaupunki
Hartolan kunta
Hattulan kunta
Hausjärven kunta
Heinolan kaupunki
Heinäveden kunta
Helsingin kaupunki
Hirvensalmen kunta
Hollolan kunta
Huittisten kaupunki
Humppilan kunta
Hyyrynsalmen kunta
Hyvinkään kaupunki
Hyvinvointialueyhtiö Hyvil Oy
Hämeenkyrön kunta
Hämeenlinnan kaupunki
Ihmisoikeusliitto ry
Ilmannon kunta
Ilmajoen kunta
Ikaalisten kaupunki
Ilomantsin kunta
Imatran kaupunki
Inarin kunta
Ingå kommun - Inkoon kunta
Into - etsivä nuorisotyö ja työpajatoiminta
Isojoen kunta
Isokyrön kunta
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
Jakobstad - Pietarsaaren kaupunki
Janakkalan kunta
Joensuun kaupunki

Jokioisten kunta
Joroisten kunta
Joutsan kunta
Juukan kunta
Juupajoen kunta
Juvan kunta
Jyväskylän kaupunki
Jämijärven kunta
Jämsän kaupunki
Järvenpään kaupunki
Kaarinan kaupunki
Kaavin kunta
Kainuun hyvinvointialue
Kajaanin kaupunki
Kalajoen kaupunki
Kangasalan kunta
Kangasniemen kunta
Kankaanpään kaupunki
Kannonkosken kunta
Kannuksen kaupunki
Kansaneläkelaitos
Kanta-Hämeen hyvinvointialue
Karijoen kunta
Karkkilan kaupunki
Karstulan kunta
Karvian kunta
Kaskisten kaupunki - Kaskis stad
Kauhajoen kaupunki
Kauhavan kaupunki
Kauniaisten kaupunki - Grankulla stad
Kaustisen kunta
Keiteleen kunta
Kemijärven kaupunki
Kemin kaupunki
Keminmaan kunta
Kempeleen kunta
Keravan kaupunki
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
Keski-Suomen hyvinvointialue
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
Keskuskauppakamari
Keskusrikospoliisi
Keuruun kaupunki
Kihniön kunta
Kilpailu - ja kuluttajavirasto
Kimitoö kommun - Kemiönsaaren kunta
Kinnulan kunta
Kirkkohallitus
Kirkkonummen kunta - Kyrkslätt kommun
Kiteen kaupunki
Kittilän kunta

Kiuruveden kaupunki
Kivijärven kunta
Kohtuuhintaisten vuokra- ja asumisoikeustalojen omistajat - KOVA ry
Kokemäen kaupunki
Kokkolan kaupunki - Karleby stad
Kolarin kunta
Konneveden kunta
Kontiolahden kunta
Korsholm kommun - Mustasaaren kunta
Korsnäs kommun
Kotkan kaupunki
Kouvolan kaupunki
Kristinestad - Kristiinankaupunki
Kronoby kommun - Kruunupyyn kunta
KthLiitto (Kelan toimihenkilöt)
Kuhmoisten kunta
Kuhmon kaupunki
Kuluttajaliitto – Konsumentförbundet ry
Kunta - ja hyvinvointialueyönantajat KT
Kuopion kaupunki
Kuortaneen kunta
Kurikan kaupunki
Kustavin kunta
Kuusamon kaupunki
Kymenlaakson hyvinvointialue
Kyyjärven kunta
Kärkölän kunta
Kärsämäen kunta
Lahden kaupunki
Laihian kunta
Laitilan kaupunki
Lapin aluehallintovirasto
Lapin hyvinvointialue
Lapinjärven kunta - Lappträsk kommun
Lapinlahden kunta
Lappajärven kunta
Lappeenrannan kaupunki
Lapsiasiavaltuutettu
Lapuan kaupunki
Larsmo kommun - Luodon kunta
Lastensuojelun keskusliitto
Laukaan kunta
Lemin kunta
Lempäälän kunta
Leppävirran kunta
Lestijärven kunta
Liedon kunta
Lieksan kaupunki
Liikenne - ja viestintävirasto Traficom
Liikenne- ja viestintäministeriö
Limingan kunta

Liperin kunta
Lohjan kaupunki - Lojo stad
Loimaan kaupunki
Lopen kunta
Lounas-Suomen aluehallintovirasto
Loviisan kaupunki - Lovisa stad
Luhangan kunta
Lumijoen kunta
Luumäen kunta
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Lääkäripalveluyritykset ry
Maahanmuuttovirasto
Malax kommun - Maalahden kunta
Mannerheimin lastensuojeluliitto
Marttilan kunta
Maskun kunta
Merijärven kunta
Merikarvian kunta
Miehikkälän kunta
Mikkelin kaupunki
Monimuotoiset perheet -verkosto
Muhoksen kunta
Multian kunta
Muonion kunta
Muuramen kunta
Mynämäen kunta
Myrskylän kunta - Mörskom kommun
Mäntsälän kunta
Mänttä-Vilppulan kaupunki
Mäntyharjun kunta
Naantalin kaupunki
Nakkilan kunta
Nivalan kaupunki
Nokian kaupunki
Nousiaisten kunta
Nurmeksen kaupunki
Nurmijärven kunta
Nykarleby stad - Uusikaarlepyyn kaupunki
Närpes stad - Närpiön kaupunki
Oikeuskanslerinvirasto
Oikeusministeriö
Orimattilan kaupunki
Oripään kunta
Oriveden kaupunki
Oulaisten kaupunki
Oulun kaupunki
Outokummun kaupunki
Padajoen kunta
Paimion kaupunki
Paltamon kunta

Pargas stad - Paraisten kaupunki
Parikkalan kunta
Parkanon kaupunki
Pedersöre kommun - Pedersören kunta
Pelastakaa lapset ry
Pelkosenniemen kunta
Pellon kunta
Perhon kunta
Petäjäveden kunta
Pieksämäen kaupunki
Pielaveden kunta
Pihtiputaan kunta
Pirkanmaan hyvinvointialue
Pirkkalan kunta
Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Savon hyvinvointialue
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Poliisihallitus
Polvijärven kunta
Pomarkun kunta
Porin kaupunki
Pornaisten kunta
Porvoon kaupunki - Borgå stad
Posion kunta
Pudasjärven kaupunki
Pukkilan kunta
Punkalaitumen kunta
Puolangan kunta
Puumalan kunta
Pyhtään kunta - Pyttis kommun
Pyhäjoen kunta
Pyhäjärven kaupunki
Pyhännän kunta
Pyhärannan kunta
Päijät-Hämeen hyvinvointialue
Pälkäneen kunta
Pöytyän kunta
Raahen kaupunki
Raision kaupunki
Rantasalmen kunta
Ranuan kunta
Raseborg stad - Raaseporin kaupunki
Rauman kaupunki
Rautalammin kunta
Rautavaaran kunta
Rautjärven kunta
Reisjärven kunta
RETS Rikoksettoman elämän tukisäätiö
Riihimäen kaupunki

Ristijärven kunta
Rovaniemen kaupunki
Ruokolahden kunta
Ruoveden kunta
Ruskon kunta
Rääkkylän kunta
Saarijärven kaupunki
Sallan kunta
Salon kaupunki
Sastamalan kaupunki
Satakunnan hyvinvointialue
Sauvon kunta
Savitaipaleen kunta
Savonlinnan kaupunki
Savukosken kunta
Seinäjoen kaupunki
Sievin kunta
Siikaisten kunta
Siikajoen kunta
Siikalatvan kunta
Siilinjärven kunta
Simon kunta
Sipoon kunta - Sibbo kommun
Sisäministeriö
Siuntion kunta - Sjundeå kommun
Sodankylän kunta
Soinin kunta
Someron kaupunki
Sonkajärven kunta
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira
Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
Sotkamon kunta
STTK ry
Sulkavan kunta
Suomen Ammattiin opiskelevien liitto SAKKI ry
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry
Suomen Esteettömät ja Paaritaksit ry
Suomen Kansanopistoyhdistys ry
Suomen Kuntaliitto
Suomen Lukiolaisten liitto ry
Suomen Lääkäriliitto ry
Suomen nuorisovaltuuston kattojärjestö Allianssi ry
Suomen opiskelija-allianssi OSKU ry
Suomen opiskelijakuntien liitto SAMOK ry
Suomen Palvelutaksit ry
Suomen Pankki
Suomen sosiaalioikeudellinen seura ry
Suomen Taksiliitto ry
Suomen vuokranantajat ry
Suomen ylioppilaskuntien liitto SYL ry

Suomen yrittäjät
Suomussalmen kunta
Suonenjoen kaupunki
Sysmän kunta
Säkylän kunta
Taipalsaaren kunta
Taivalkosken kunta
Taivassalon kunta
Takuusäätiö
Tammelan kunta
Tampereen kaupunki
Tasa-arvovaltuutetun toimisto
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos THL
Tervolan kunta
Tervon kunta
Teuvan kunta
Tietoliikenteen ja tietotekniikan keskusliitto FiCom Ry
Tietosuojavaltuutettu
Ti. Kosken kunta
Tohmajärven kunta
Toholammin kunta
Toivakan kunta
Tornion kaupunki
Tulli
Turun kaupunki - Åbo stad
Tuusniemen kunta
Tuusulan kunta
Tyrnävän kunta
Työttömien keskusjärjestö
Ulvilan kaupunki
Urjalan kunta
Utajärven kunta
Utsjoen kunta
Uuraisten kunta
Uusikaupunki
Vaahtolan kunta
Vaasan kaupunki - Vasa stad
Vailla vakinaista asuntoa ry (vva)
Valkeakosken kaupunki
Valtioneuvoston tarkastusvirasto
Valtiovarainministeriö
Vammaisfoorumi ry
Vanhusasiainvaltuutettu
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vantaan kaupunki - Vanda stad
Varkauden kaupunki
Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Vehmaan kunta
Vesannon kunta
Vesilahden kunta
Vetelin kunta

Vieremän kunta
Vihdin kunta
Viitasaaren kaupunki
Vimpelin kunta
Virolahden kunta
Virtain kaupunki
Vuokralaiset vkl ry
Vörå kommun - Vöyrin kunta
Yhdenvertaisuusvaltuutetun toimisto
Ylitornion kunta
Ylivieskan kaupunki
Ylöjärven kaupunki
Ypäjän kunta
Y-säätiö
Ålands landskapsregering
Ähtärin kaupunki
Äänekosken kaupunki

Lausunnonantajan lausunto

Remissvar om bank- och kontouppgifter:

Remissvar om reseersättningar (FPA-taxi):

Remissvar om Folkpensionsanstaltens rätt att få uppgifter om räkningar som ska beaktas i utkomststödet:

Remissvar om skyldigheten att lämna uppgifter och anmälningsskyldighet i fråga om den som ansöker om utkomststöd:

Remissvar om preciseringen av rätten att få uppgifter om läkarutlåtanden och läkarintyg:

Remissvar om de övriga genomförandealternativen:

Remissvar som gäller konsekvensbedömningen:

Övriga remissvar:

Siika-aho Liisa
Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö

Polvi Susanna
Sosiaali- ja terveystieteiden ministeriö